Grundkursus i vandløbsrestaurering

Vejle, den 8. – 10. maj 2015

DTU Aqua
Institut for Akvatiske Ressourcer

Program, deltagerliste, evaluering, kursusledelse, online fremvisning

Fiskenes krav til vandløbene

Ideer og vejledninger til restaurering

Desinfektion

Elektrofiskeri og faunabedømmmelse

Restaureringsprojekt i Egtved Å, projektbeskrivelse, ansøgning og tilladelse

Diverse om DSF, Vandråd, fisk og restaurering

Gennemfør dit projekt i år - staldtips til succesfulde restaureringsprojekter

Gruppearbejde om nyt projekt

Hvor finder man et vandløb til restaurering

- Program
- Kursusledelse
- Deltagerliste
- Evaluering
- Kursusmateriale på web

PROGRAM

FREDAG

17.00 - 18.00	Ankomst og indkvartering.
18.15 - 19.10	Aftensmad.
19.15 - 19.45	Velkomst og introduktion til kurset v/FS
19.45 - 20.45	Fiskenes krav til vandløbene v/JN
20.45 - 21.00	Pause
21.00 - 21.45	Præsentation af www.fiskepleje.dk v/FS • Fiskebiologi • Finansiering af projekter • Kurser inkl. elfiskekursus • Gratis rådgivning og nyhedsbreve • Download af Planer for Fiskepleje
21.45 -	Video om ørredens gydeområder mens vi nyder en øl og en sodavand

PROGRAM

LØRDAG

08.00 - 08.45	Morgenmad og madpakkesmøring.
08.45 - 10.00	Oplæg til dagens program v/JN Genskab naturlige forhold Gydebanke manual og video ABC i vandløbsrestaurering
10.00 - 10.15	Kørsel til den genslyngede Kvak Møllebæk.
10.15 - 11.30	Desinfektion af udstyr, faunabedømmelse og elektrofiskeri i Kvak Møllebæk v/FS & JN
11.30 - 12.00	Frokost
12.00- 12.30	Se tidligere restaureringer v/ JN & FS
12.30 - 13.00	Kørsel til Egtved Å
13.00 – 17.00	Restaurering i Egtved Å sammen med Vejle Sportsfiskerforening, JN og FS
17.00 - 18.00	Fri
18.00 - 19.30	Projektet fejres med et godt måltid!
19.30 - 20.00	Hvordan finder man et egnet sted ? Ansøgning om tilladelse til projekt v/JN
20.00 - 21.00	Gennemfør dit projekt i år Et overspringselskende rodehoveds staldtips til succesfulde restaureringsprojekter Morten Rømer Holm

PROGRAM

SØNDAG

08.00 - 09.00	Morgenmad.
09.00 – 09.30	Opsamling v/JN & FS
09.30 - 12.00	Gruppearbejde ved vandløb. Konkret restaureringsprojekt. v /FS & JN
12.00 - 12.30	Frokost
12.30 - 14.30	Kursister fremlægger resultaterne.
14.30 - 15.00	Kaffe, afrunding og evaluering.

Kursussted 8.-10. maj 2015

Vejle Vandrerhjem, Vardevej 485, Skibet, 7100 Vejle.
Indkvartering den 8. maj mellem kl. 17 og 18.
Afslutning på kursus den 10. maj kl. 15.

Kursusledere

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen, biolog/cand. scient
Mobiltlf. 21 68 56 43
E-mail: janie@aqua.dtu.dk

Fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk, biolog/cand. scient
Mobiltlf. 21 79 21 95
DTU Aqua omstilling 35 88 33 00
E-mail: fs@aqua.dtu.dk

Om DTU Aqua

Fiskeplejens rådgivning tager udgangspunkt i den forskning i ferskvandsfiskeri og populationsgenetik, der bliver leveret af forskere ved

DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer
Danmarks Tekniske Universitet, Vejlsøvej 39, 8600 Silkeborg
www.fiskepleje.dk

DTU Aqua rådgiver myndigheder, erhverv og borgere om en bæredygtig forvaltning og pleje af fiskebestande.

Forskningen på området er med til at udvikle lyst- og fritidsfiskeri, der dyrkes af næsten en halv million danskere.

Ønsker du rådgivning om fiskepleje, herunder vandpleje, opdræt og udsætning af fisk, kan du kontakte fiskeplejekonsulent Finn Sivebæk eller Jan Nielsen.

Vores rådgivning: http://www.fiskepleje.dk/raadgivning.aspx

Deltagerliste kursister

1	Frank Hansen	Tunneldal 21	6330 Padborg	2072 5079	liane-frank@email.dk	
2	Arne Andersen	pilevænget 4	5540 Ullerslev	2820 1950	afa.fyn@gmail.com	Vindinge Å
3	Rasmus Vad Dyrendom Nielsen	Vestre Ringgade 102	8000 Århus C	2871 7793	rasmusnielso@hotmail.com	Giber Å
4	Jonas Damkier Petersen	Rødegårdsvej 14B	5000 Odense C	60199500	Jonas Petersen <jonas7913@live.dk>	Vandpleje Fyn
5	Carsten Rømming Sørensen	Teglværks Alle 13, st.	9000 Aalborg	40996025	cromming@gmail.com	HØL/Lerkenfeld
6	Kristian Østerbye Pedersen	Ravelsvej 29	7500 Holstebro	2122 6313	kpbufman@gmail.com	SVS
7	Per Sunesen	Fårtoftvej 11	7700 Thisted	5152 2475	dalbysunesen@Outlook.com	SVS
8	Karsten Bjerg Jensen	Schibstedsvej 11	9460 Brovst	4036 7230	karstenbjerg@me.com	Trend Å
9	Peter Nielsen	Markgade 21	6270 Tønder	2025 6013	Mp.nielsen@hotmail.com	Vidå
10	Morten Bøgelund Frederiksen	Hilmar Finsens Gade 1A 1. Sal	6400 Sønderborg	2851 0913	mbflytying@hotmail.com	Vidå
11	Christoffer Friedemann	Haferweg 72	DE-25899 Niebüll	24487660	Mail: cflies@vodafone.de	Vidå
12	Thomas Hansen	Nørrebrogade 27 1.sal	7100 Vejle	2611 2836	thfluer@gmail.com	Vejle Å
13	Søren Heinrichson	Søndermarken 31	3060 Espergærde	2613 7424	soeren@heinrichson.dk	
14	Martin Rindom	Lerdrupvej 77	8300 Odder	2982 2959	mtrindom@gmail.com	Odder
15	Henrik Böhme Rasmussen	Christianslund 94A	8300 Odder	2227 1781	henrikrasmussendk@yahoo.dk	Odder
16	Kim Husted Pedersen	Dalsøvej 189	7200 Grindsted	2365 6057	Mail.fluefisker@live.dk	Grindsted
17	Jeppe Bøgh Rasmussen	Mellemvej 3	7200 Grindsted	30 30 22 56	jeppe.boegh34@gmail.com	Grindsted
18	Jesper S Petersen	Saturnvænget 57	6710 Esbjerg V.	2218 3073	jsp@se.dk	Holsted Å/Kongeåen
19	Peter Østersø	Troldpilevej 1	4600 Køge	3117 3553	superfck@pc.dk	Køge + Tryggevælde
20	Finn Lauge-Simonsen	Bækgårdsvej 9 Soderup	2640 Hedehusene	4068 0594	Lauge-simonsen@hotmail.com	Køge + Tryggevælde
21	Thorsten Møller Olsen	Stigsborgbrygge 5	9400 Ålborg	9931 2163/2520 2163	thorsten.olesen@aalborg.dk	Limfjordsvandløbene
22	Lars Bach	Stigsborgbrygge 5	9400 Ålborg	9931 2179/2520 2179	lars.bach@aalborg.dk	Limfjordsvandløbene

Evaluering

DTU Aqua
Grundkursus om vandløbsrestaurering
Vejle, 8.-10. maj 2015
Kursusledelse: Finn Sivebæk og Jan Nielsen

1. Meget dårlig
2. Dårlig
3. Rimelig
4. God
5. Meget god

Anonym evaluering	Udbytte					Formidling					Materiale					Relevans				
(sæt kryds)	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Jan Nielsen: Fiskenes krav til vandløbene																				
Finn Sivebæk: Præsentation af www.fiskepleje.dk																				
Video om ørredens gydeområder																				
Jan Nielsen: Oplæg til hvordan man restaurerer, inkl. video																				
Ekskursion til Kvak Møllebæk og udførte restaureringer																				
Restaurering i Egtved Å, tilløb til Vejle Å																				
Jan Nielsen: Lovgivning, ansøgning om tilladelser mm.																				
Morten Rømer Holm: Gennemfør dit projekt i år - staldtips																				
Gruppearbejde om vandløbs-cases																				
Kurset som helhed																				
Kursusledelse																				
Kursussted																				

Skriv gerne bemærkninger her:

Her finder du undervisningsmateriale online

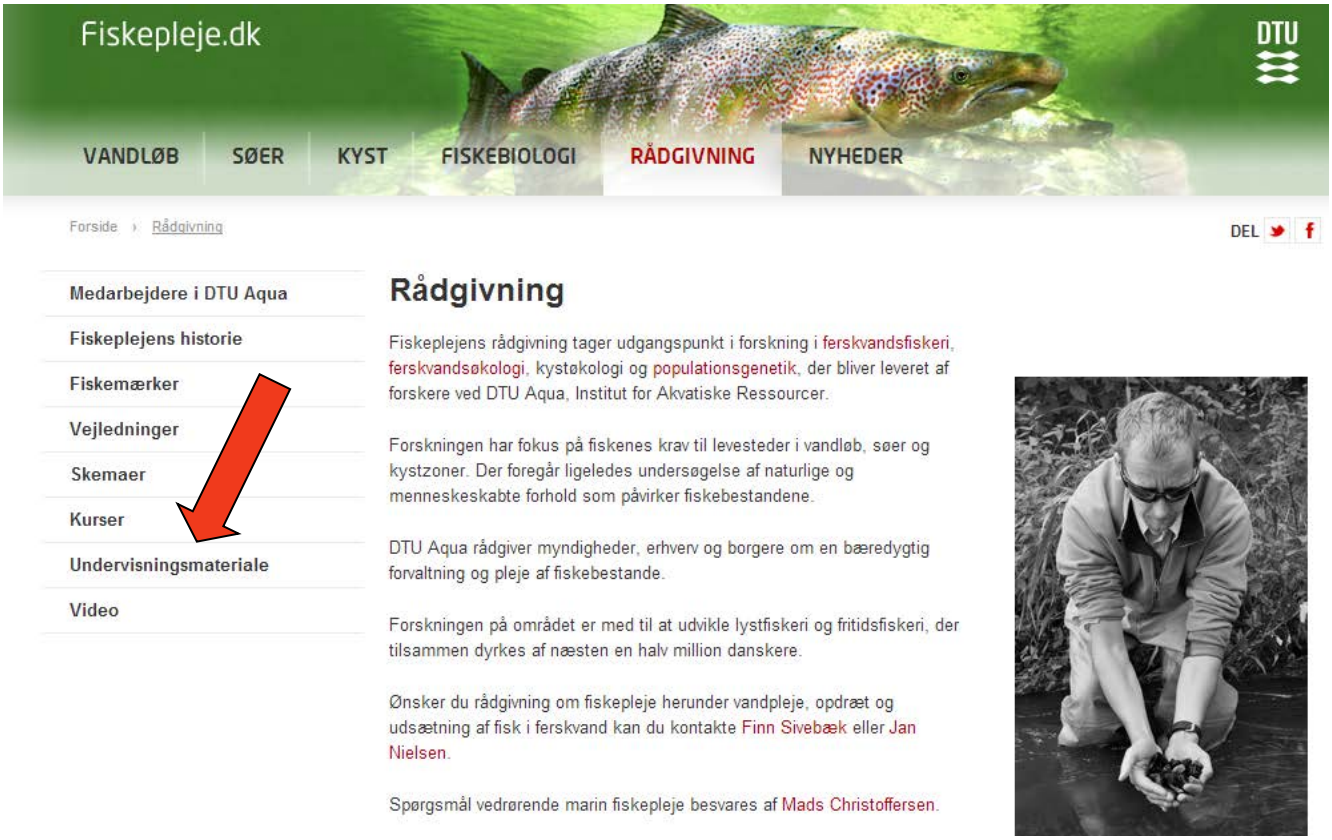

Fiskepleje.dk

DTU

VANDLØB | SØER | KYST | FISKEBIOLOGI | RÅDGIVNING | NYHEDER

Vandløb

Læs om, hvordan man genskaber og bevarer fiskebestande i vandløb. Herunder restaurering af vandløb og udsætning. >

Søer

Læs om fiskeri og fiskepleje i søer, søernes spændende fiskearter samt hvordan vandmiljøet påvirker fiskene i søer. >

Kyst

Læs om restaurering af kystnære områder, udsætning af fisk og fangstregistrering ved fritidsfiskeri. >

Tilmeld nyhedsbrev

Tilmeld Nyhedsbrev

Fiskepleje.dk udsender nyhedsbreve med mellemrum. Du kan abonnere på nyhederne og få dem på mail. >

NYHEDER

Alle

28. marts 2015
Et hav fuld af mikroplastik

23. marts 2015
Følg ørrederne, når de vandrer fra vandløb og ud i havet

23. marts 2015
Fuglsang Sø – en perle i Herning med en imponerende fiskebestand

23. marts 2015
Følg ørrederne, når de vandrer fra Geels Å og ud i Odense Fjord

GENVEJE

- Planer for fiskepleje i vandløb
- Vandmiljøagent
- Vådområder og fisk
- Sådan udlægger man gydebanker
- Skemaer til ansøgninger, anmeldelser og afregninger
- Tips til vandløbsrestaurering
- Laksekvoter 2015

Video

Se DTU Aquas film om fisk i:

- Vandløb
- Søer
- Havet

FISKEPLEJE.DK

Fiskepleje.dk formidler viden om, hvordan man bevarer og genskaber naturlige fiskebestande i vandløb, søer og kystnære områder.

Det er forskere ved DTU Aqua, Institut for Akvatiske Ressourcer, der leverer de fleste af de forskningsresultater, som danner grundlag for informationerne på sitet.

DTU Aqua - Institut for Akvatiske Ressourcer
Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
ffi@aqua.dtu.dk
Tlf. 35 88 33 00

NYHEDSBREV

Din e-mail >

Fiskenes krav til vandløbene

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande
DTU Aqua

Fiskenes krav til vandløbene

Fra naturens hånd er der mange slags fisk i de danske vandløb. Ørreden findes f.eks. i både små og store vandløb, blot de er relativt upåvirkede af mennesket, og der er et vist fald med en god vandhastighed. Vandet skal også være rent, vandløbet skal være varieret, og der må ikke være spærret for ørredens vandringer mellem gyde- og opvækstområderne i vandløbene og havet.

Fiskene kræver kort sagt det samme af vandløbene som miljølovgivningen, herunder EU's Vandrammedirektiv. Derfor forventes det, at der indføres politisk vedtagne miljømål om, at der skal være fisk i vores vandområder.

Undervisningsmaterialet giver en oversigt over forhold, der generelt skal være i orden for at sikre gode fiskebestande i vandløbene.

- Undervisningsmateriale om fiskenes krav til vandløbene

- Videofilm om ørredens gydeområder

Eksempel på, at det nytter at fjerne spærringer

I perioden 1987-2003 fjernede det nu nedlagte Vejle Amt et stort antal spærringer for fiskenes vandringer i Vejle Å med tilløb (fig. 1) og fulgte op med en række fiskeundersøgelser over den naturlige produktion af ørreder fra gydning (fig. 2). Resultaterne viser entydigt, at der var gode ørredbestande i de vandløb, hvor havørreden kunne trække op for at gyde (Jan Nielsen, upubliceret).

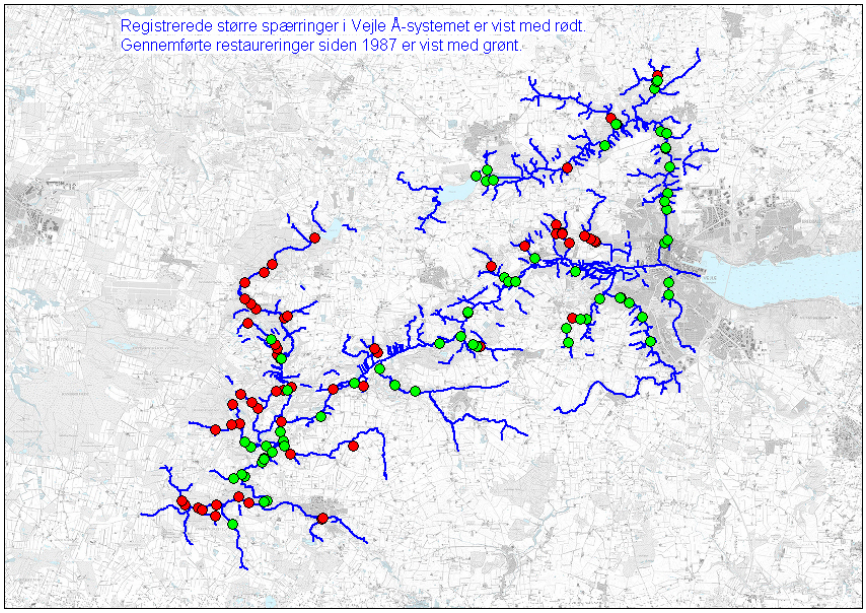

Figur 1
Spærringerne for fiskenes Vandringer i Vejle Å-Systemet 1987, hvor det med grønt er vist, hvor Vejle Amt havde skabt passage i 2003.

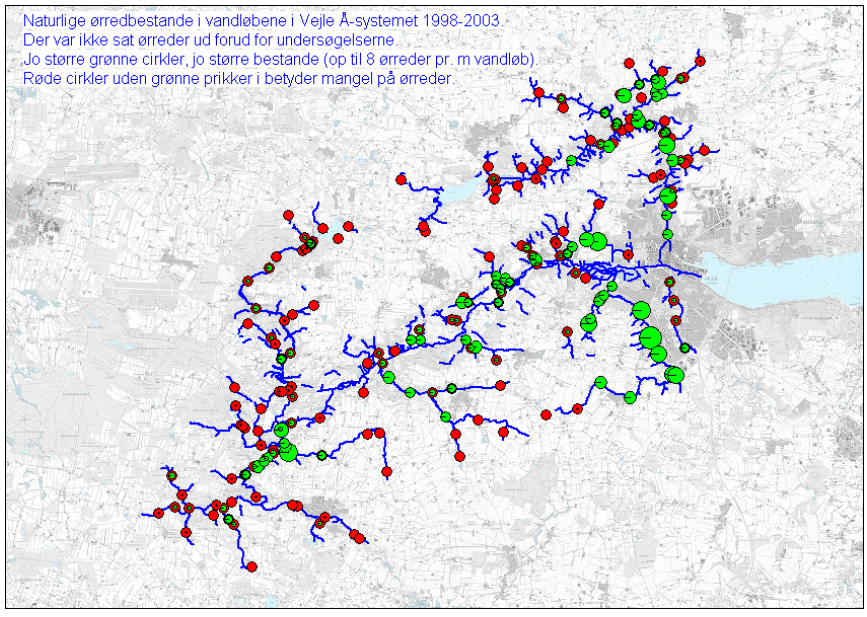

Figur 2
Ørredbestandene fra gydning i Vejle Å-systemet 1998-2003 (data fra Vejle Amts undersøgelser og Ørredudsætningsplanen, FFI-rapport nr. 76.

Ideer og vejledninger til restaurering

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande

DTU Aqua

Restaurering af vandløb

Vandløbsrestaurering, hvor lystfiskere udlægger gydegrus og skjulesten.

Fiskene i vores 64.000 km vandløb er i høj grad påvirkede af menneskelige aktiviteter, hvor vandløbene er udsat for utallige menneskeskabte påvirkninger.

Vandløbsrestaurering, hvor man forbedrer fiskenes gyde- og opvækstområder, har vist sig at være meget effektfuldt, når man ønsker at genskabe naturlige bestande. Ofte er der også behov for at sikre passage mellem egnede gyde -og opvækstområder. Det er afgørende for et godt resultat, at restaureringerne så vidt muligt genskaber de oprindelige forhold og tager udgangspunkt i fiskenes krav til vandløbene.

Restaurering med udlægning af gydegrus har f.eks. vist, at man kan genskabe eller flerdoble naturlige ørredbestande fra gydning.

Du kan læse mere på næste side om, hvordan du kan hjælpe med at løse forskellige typer problemer, så der igen kan komme sunde og stærke fiske-bestande i vores vandløb.

Restaurering af vandløb (fortsat)

Vandløbsrestaurering, hvor lystfiskere udlægger gydegrus og skjulesten.

Vandløbsrestaurering i praksis
Her kan du læse om, hvordan man foretager vandløbsrestaurering:
Gydegrus
Skjul
Fri passage
Genslyngning
Vedligeholdelse
Sandvandring
Forurening
Frilægge vandløb
Vandindvinding
Træer
Tilskud til vandløbsrestaurering

Information
Se oversigten over bøger, foldere og hjemmesider om vandløbsrestaurering.

”Naturlig” og dårlig restaurering

Siden 1980’erne er mange danske vandløb blevet restaureret for at sikre fiskenes og den øvrige faunas frie vandringer og levesteder, så bestandene kan klare sig selv uden udsætninger.

Der er imidlertid mange eksempler på restaureringer, der ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til f.eks. fiskeynglens krav til opvækstområder, hvorved restaureringerne ikke har haft den ønskede effekt.

En god restaurering genskaber de naturlige gode forhold med stor variation, så alle arter og alle livsstadier sikres gode betingelser. Det anbefales, at der tages udgangspunkt i at studere gode, lokale vandløb, og at f.eks. opstemninger fjernes i stedet for at forsøge at skabe passage via omløb o.lign.. Kun herved kan man genskabe optimal faunapassage med naturlige faldforhold og stryg, (de områder, der i dag er bundet i stemmeværkernes opstuvningszoner).

•Undervisningsmateriale om ”Naturlig”og dårlig restaurering

Hent DTU Aquas ”ABC i vandløbsrestaurering” her

ABC
I VANDLØBSRESTAURERING

Tekst ::
DTU Aquas fiskeplejekonsulenter
Jan Nielsen og Finn Sivebæk
www.fiskepleje.dk

Mange fisk gyder i vandløb, og en god naturlig fiskebestand er tegn på, at vandmiljøet har det godt. DTU Aquas fiskeplejekonsulenter fortæller her om fiskenes miljøkrav og giver gode råd om, hvordan man genskaber vandløbene med vildfisk de steder, hvor naturen er blevet forringet eller ødelagt.

Indholdsfortegnelse

Del 1: Fiskenes krav til vandløb
1.1 Vandkvalitet s. 07
1.2 Vandføring s. 07
1.3 Vandtemperatur s. 07
1.4 Vandløbets kontakt med de ånære arealer s. 08
1.5 Faldets og strygenes betydning s. 08
1.6 Vandløbsprofil, bundmateriale og vanddybder s. 09

Del 2: Sådan bør man restaurere vandløb
2.1 Typiske problemer for fisk i vandløb s. 10
2.2 Opstemninger er et særligt problem s. 10
2.3 Genskab det naturlige fald og den naturlige vandføring s. 13
2.4 ABC i at anlægge gydestryg s. 15
2.5 Skjulesten s. 17
2.6 Rørlægninger s. 17
2.7 Styrt s. 17
2.8 Vandplanter s. 19
2.9 Træer s. 19
2.10 Sandtransport s. 20
2.11 Vedligeholdelse og regulativer s. 21
2.12 Konflikter med anden natur s. 22

Del 3: Vådområder s. 23

Del 4: Finansiering, samarbejdspartnere m.m.
4.1 Finansiering af vandløbsrestaurering s. 24
4.2 Sportsfiskerforeningernes vandplejefolk s. 24
4.3 Fiskerikontrollen s. 25
4.4 DTU Aqua s. 25

Litteratur s. 26

Gudenåen ved Vilholt Mølle. Øverste billede før fjernelsen af opstemningen. Nederste billede efter fjernelsen af opstemningen.

Boks 1
Uddrag af "Bekendtgørelse om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering" og kaldet BEK nr. 1019 af 29/10/2012, se Fødevareministeriet (2012).

§ 1. NaturErhvervstyrelsen kan i 2012 og 2013 inden for de afsatte bevillingsmæssige rammer give tilsagn om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering, der skal forbedre levestederne for dyre- og planteliv i vandløb, herunder vandrende arters gydepladser og vandringsveje, samtidig med at vandmiljøet forbedres.

§ 3. Ved vandløbsrestaurering forstås i denne bekendtgørelse foranstaltninger til genopretning af vandløb ved udlægning af sten og gydegrus, bearbejdning af brinker og profil, åbning af rørlagte vandløb og fjernelse af spærringer i vandløb, herunder etablering af faunapassager.

Tilskudsordningen vedr. vandløbsrestaurering er nærmere beskrevet i NaturErhvervstyrelsen & Naturstyrelsen (2012). Bekendtgørelsen, der ligger til grund for kriterierne, er beskrevet i Miljøministeriet (2012). Vandplanerne er beskrevet af Naturstyrelsen (2012a).

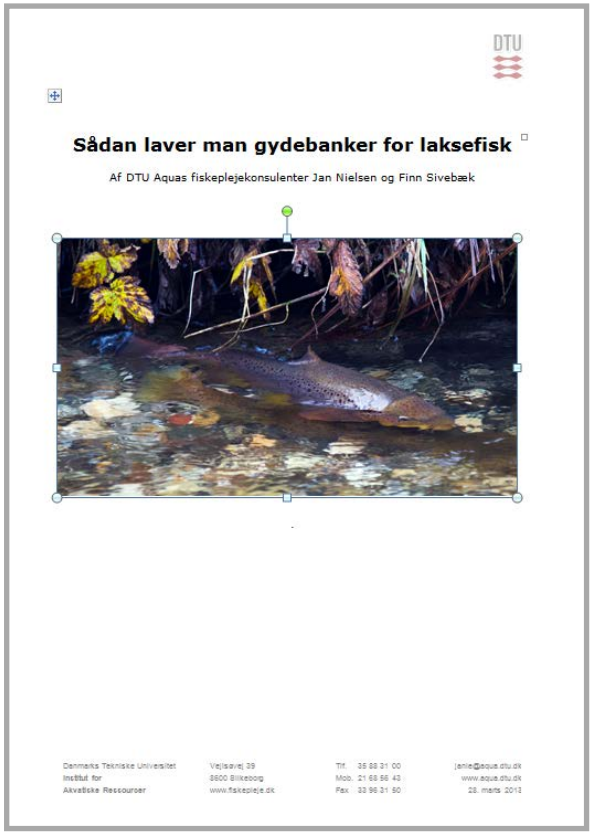

Sådan laver man gydebanker for laksefisk

Af DTU Aquas fiskeplejekonsulenter Jan Nielsen og Finn Sivebæk

DTU Aqua har lavet en skriftlig vejledning i at etablere gydebanker for laksefisk samt en videofilm ”Hjælp bækkens ørreder”, der på baggrund af vejledningen fortæller, hvordan man helt konkret restaurerer en ørredbæk på en ”naturlig” måde vha. landmålerpinde (”æggestokkemetoden”).

Vejledningen er anbefalet af Naturstyrelsen som et nøgledokument i arbejdet med vandløbsrestaurering.

Download vejledningen ”Sådan laver man gydebanker for laksefisk”
Se videofilmen ”Hjælp bækkens ørreder”

Se eventuelt også videofilmen ”Ørredens gydeområder”

Desinfektion

Desinfektion

Ønsker man at udsætte fisk i et vandløb eller en større sø, skal der foreligge tilladelser fra myndighederne. Udsætning af specielle arter kræver tilladelse fra kommunen, som administrerer naturbeskyttelsesloven.

For at undgå spredning af fiskesygdomme er Danmark inddelt i veterinære sygdomszoner. Princippet er, at man skal undgå, at der bliver udsat fisk, der enten er syge eller vil true et områdes gældende sundhedsstatus.

Spredning af sygdomme kan begrænses ved at desinficere befrugtede æg og udstyr, herunder fiskegrej og waders..

Den veterinære lovgivning om sygdomsbekæmpelse hos ferskvandsfisk indeholder nogle retningslinjer for flytning af fisk.

- Regler for udsætning af fisk…
- Vejledning vedr. desinfektion af udstyr og øjenæg…

Elektrofiskeri og faunabedømmelse

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande

DTU Aqua

Fiskeundersøgelser i vandløb (elektrofiskeri)

Der har været elektrofisket i de danske vandløb siden 1948, og alle danske vandsystemer har nu været undersøgt flere gange . Det kræver et kursus, et relevant formål og en tilladelse fra Fiskerikontrollen, hvis man skal elektrofiske.

Elektrofiskeri er et uundværligt værktøj, når man skal finde ud af, om der er fisk nok i et vandløb. Men elektrofiskeri anvendes f.eks. også, når man skal opfiske moderfisk af laks og havørred til strygning og opdrætte yngel og ungfisk til senere udsætninger.

Når man elektrofisker for at lave en bestands-analyse, fanger man kun en vis del af fiskene. Derfor gennemfisker man normalt den samme strækning to gange, hvorefter man kan beregne sin effektivitet og derefter bestanden ud fra fangsten i 1. og 2. gennemfiskning. Se evt. mere herom i nedenstående links.

Pga. sikkerhedskrav fra EU skal elfiskeudstyr i Danmark nu være CE-typegodkendte anlæg. DTU Aqua har en fortegnelse over virksomheder, hvor man kan købe udstyr. Evt. henvendelse til Peter Geertz-Hansen, pgh@aqua.dtu.dk

Nyttige links:

- Find DTU Aquas planer for fiskepleje i danske vandsystemer inkl. resultater af elektrofiskeri her
- Generelt om elektrofiskeri, herunder hvordan man får en tilladelse, se her.
- ”Populær” beskrivelse af metoder og eksempler på bestandsberegninger, se Jan Nielsens bog *Vandløbsfiskenes Verden*, s. 144-154 og s. 184-191 her.
- Manual til elektrofiskeri ved bestandsanalyser og opfiskning af moderfisk (her)

Succesfuld restaurering af Kvak Møllebæk

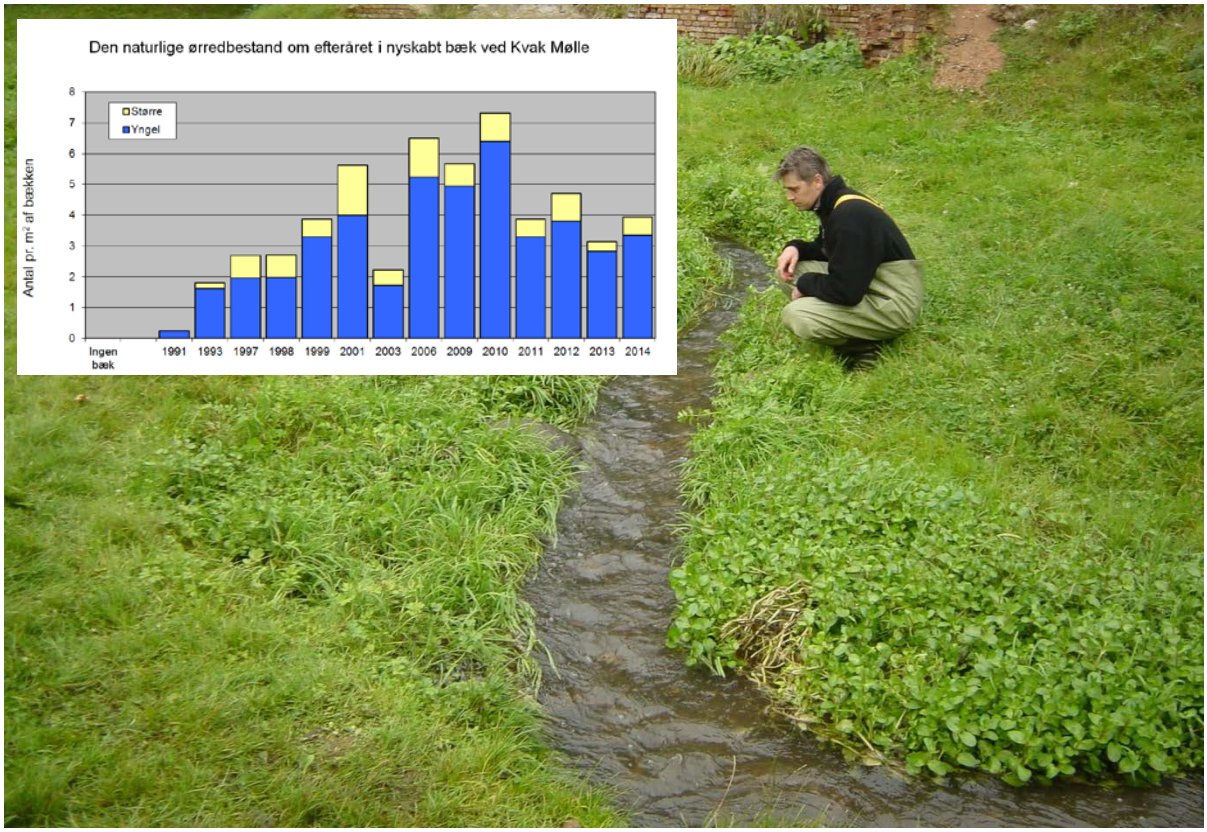

Frem til 1991 blev der hvert år udsat ørreder i Kvak Møllebæk, som løber til Vejle Å, men alligevel var bestanden lille. Årsagen var mangel på gydemuligheder og fiskeskjul, samt at der var en fiskespærring ved en gammel mølleopstemning ved Kvak Mølle.

I 1992 blev der gravet et nyt forløb af bækken uden om opstemningen, så ørrederne kunne passere, og der blev udlagt gydegrus, så de kunne gyde. Udsætningerne blev stoppet, og der har lige siden været en stor naturlig ørredbestand, der er på højde med de bedste i landet.

Projektet er bl.a. nævnt på s. 74 og 94 i bogen *Vandløbsfiskenes Verden*, se her. Desuden vises der elektrofiskeri i bækken i videofilmen "*Ørredens gydeområder*" link.

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande

DTU Aqua

Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet

Dansk Vandløbs Fauna Indeks, DVFI

Udtagning af faunaprøve
med standardiseret ketcher

Beregnet faunaklasse ud fra dyrelivet

Slørvingen *Perlodes*
- *Sjælden og typisk i faunaklasse 7*

”Normal” grænseværdi

Vandbænkebider *Asellus*
- Typisk i faunaklasse 3

Faunabedømmelse
(biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet)

Dansk Vandløbs Fauna Indeks, DVFI

Eneste officielle EU-miljømål for de danske vandløbs miljøtilstand

De danske vandområder skal have en god økologisk tilstand senest i 2027 som krævet i EU's Vandrammedirektiv. Som måleenhed for vandløbenes tilstand har man indtil videre besluttet at undersøge dyrelivet i vandløbene (insektlarver etc.), idet en del af smådyrene både er afhængige af rent vand og varierede levesteder. Dyrelivet beskrives som en *faunaklasse* på en skala fra 1 til 7, hvor 7 svarer til et upåvirket vandløb og 1 er et særdeles påvirket vandløb. Kravet til faunaklassen er fastsat til 5 i de fleste vandløb, men kan lokalt være højere eller lavere. Kravene er beskrevet i vandplaner for de enkelte vandløb/vandområder, og det er kommunernes opgave at sikre, at målet bliver nået.

Undersøgelserne af faunaklassen udføres af Naturstyrelsens lokale enheder (tidligere kaldet miljøcentre), og det må påregnes, at der går adskillige år mellem de enkelte undersøgelser. En del kommuner supplerer med ekstra undersøgelser i de vandløb, hvor man finder det planlagte program utilstrækkeligt.

Det kan også anbefales at supplere med fiskeundersøgelser, idet fiskene ofte fortæller mere om vandløbets tilstand end smådyrene. Fiskene omkommer ofte før smådyrene ved en forurening, og fiskene er mere afhængige af gode passageforhold m.m. end de fleste smådyr. Der er således mange eksempler på, at der mangler fisk i vandløb, hvor faunaklassen opfylder miljømålet mht. faunaklassen.

Det forventes, at der også vedtages miljømål om krav til fiskebestande i vandløb med virkning fra 2. generation vandplaner, dvs. fra og med 2016.

Nyttige links

1. Biologisk bedømmelse af vandløbskvalitet efter **D**ansk **V**andløbs **F**auna **I**ndeks (DVFI faunaklasse) – officiel vejledning for fagfolk. Baseret på hjemtagelse af en faunaprøve til analyse i laboratoriet.
2. Lille håndbog om vandløbenes smådyr kan købes her (for begyndere)
3. Små dyr i sø og å (Gads Forlag) : God, populær beskrivelse af mange smådyr.
4. *En oversigt over danske ferskvandsinvertebrater til brug ved bedømmelse af forureningen i søer og vandløb*. Ferskvandsbiologisk Laboratorium, Københavns Universitet. Godt kompendie til fagfolk.

Tilladelse fra Vejle Kommune til restaureringsprojekt

inkl. ansøgning og lodsejertilladelse

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande

DTU Aqua

Mødested til restaurering af Egtved Å
9. maj 2015 kl. 13.00 (vi mødes ved åen)

Parkering på Hjelmdrupvej, 6040 Egtved
Grusvej/sti ned til åen mellem husene Hjelmdrupvej 28 og 30
(medbring grej m.m., vi mødes ved åen)

Ring til Jan (2168 5643) eller Finn (2179 2195), hvis I ikke kan finde det

Vejle Sportsfiskerforening
Att. Ole Damsgaard ole@vsf-vejle.dk
Grejsdalsvej 88
7100 Vejle

24. april 2014

Side: 1/8

Sagsnr.:
VML-2014-00079.

Kontaktperson:
Jane Stevnsgaard Rasmussen
Lokaltlf.: 76 81 24 51
E-post:
JASRA@vejle.dk
Her bor vi:
Kirketorvet 22
7100 Vejle

Tilladelse til regulering af Egtved Å ved udlægning af gydegrus

Matr. nr.: 8dd og 9af Egtved By, Egtved
Adresse Hjelmdrupvej 73, 6040 Egtved

Vejle Kommune har den 15. april 2014 modtaget Vejle Sportsfiskerforenings ansøgning om tilladelse til udlægning af gydegrus i Egtved Å.

Udlægningen af gydegrus ønskes gennemført i forbindelse med afholdelse af DTU Aquas kursus i vandløbsrestaurering.

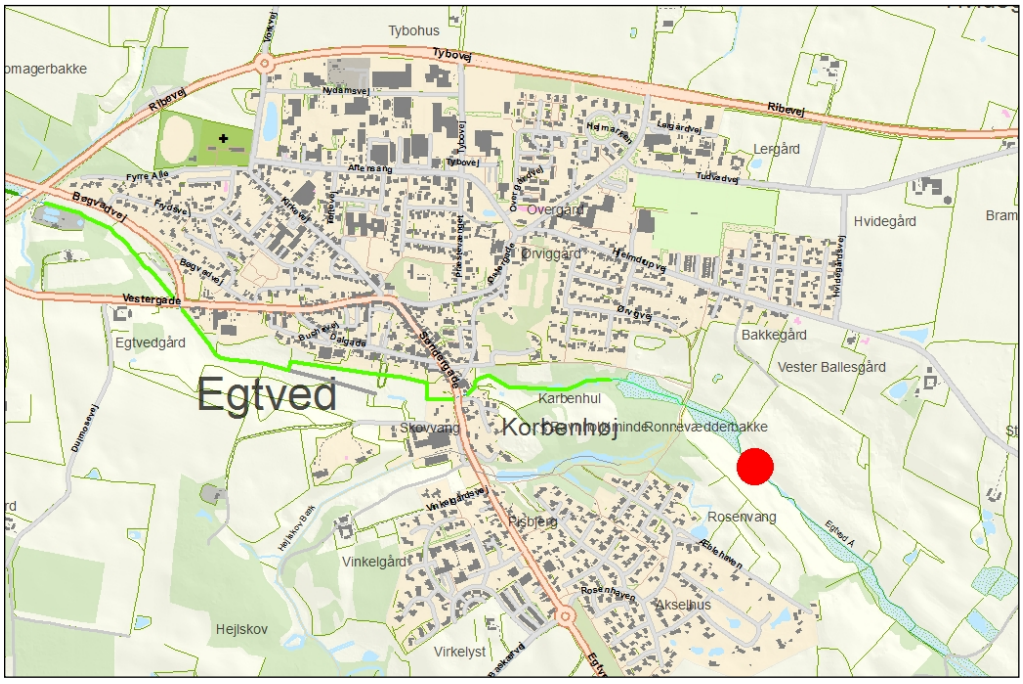

Udlægning af gydegrus i Egtved Å

Projektet har ikke været i offentlig høring jf. § 15 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv. da kommunen har vurderet, at projektet ikke har hverken afvandings- eller miljømæssige konsekvenser.

Projektet har været forelagt lodsejer Thomas Erling Johansen, Hjelmdrupvej 73, 6040 Egtved, som skriftligt har givet tilladelse til, at Vejle Sportsfiskerforening udlægger gydegrus på strækningen.

Kommunens afgørelse

Regulering af vandløb er omfattet af Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, bilag 2, punkt 11f.

Projektet er VVM-screenet, og kommunen har truffet afgørelse om, at en særlig vurdering af virkninger på miljøet fra det ansøgte projekt ikke er nødvendig. Afgørelsen er truffet efter § 3 i VVM-bekendtgørelsen.

Der meddeles hermed tilladelse efter § 3 i bekendtgørelse om vandløbsregulering -og restaurering mv., jf. vandløbslovens § 17 samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, jf. § 3 i lov om naturbeskyttelse på følgende vilkår:

1. Udlægningen af gydegruset skal udføres som beskrevet i ansøgningen og i henhold til de beskrevne dimensioner, gruslagstykkelser og placeringer.
2. Andelen af flint i grusblandingen må højest være 15 %.
3. Gydegruset skal udlægges på steder med passende fald og bredde, således at gydebankerne kan etableres uden at forårsage kraftig opstuvning, og så vanddybden hen over bankerne bliver lav.
4. Eksisterende dræn må ikke hindres frit udløb i forbindelse med udlægningen af gruset.
5. Udlægningen af gruset må foretages i maj-juni 2014.
6. Anlægsarbejdet må ikke give anledning til materialeflugt eller anden forurening, der kan skade vandløbet.
7. Evt. ændringer i forhold til projektbeskrivelsen under anlægsperioden skal godkendes af Vejle Kommune inden disse foretages.
8. Vandløbet vedligeholdes så lidt som muligt, men må dog vedligeholdes i tilfælde af, at der opstår uventede problemer med afvanding af arealer uden for projektområdet.
9. Alle udgifter til projektet påhviler ansøger.
10. Vejle Kommune skal underrettes om den endelige placering af gydebankerne.

Sagsfremstilling

I henhold til bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. indeholder ansøgningen følgende:

1) Formål og begrundelse for reguleringen

For at sikre en god bestand af ørreder i Egtved Å ønsker Vejle Sportsfiskerforening at udlægge gydegrus over en 100 m lang strækning, hvorved de vilde ørreder får mulighed at gyde naturligt i Egtved Å's øvre løb.

Den udklækkede yngel har mulighed for at drifte nedstrøms og fordele sig over en lang strækning hvor der er gode opvækst forhold. Herved opnås der en øget tæthed af ørreder over en lang strækning af Egtved Å's øvre løb som i dag kun har en begrænset bestand af ørreder.

2) Oversigtskort og detailplaner

Gydegruset udlægges på strækningen som er vist på kort 3 i ansøgningens bilag. Strækningen er beliggende 200 meter vest for skolestien mellem Ørvigvej og Æblehaven. På dette sted er vandløbet 1,1 m bredt og har en vanddybde på 5-20 cm.
Egtved Å har helårlig vandføring og har på dette stræk et godt fald med sandet bund.

Der udlægges 15 m³ gydegrus fordelt på 5 gydebanker af 10 m længde og 25-30 cm tykkelse. Gydebankerne etableres i henhold til DTU Aquas anbefalinger i vejledningen "Sådan laver man gydebanker for laksefisk".
Sammensætning af gydegruset er 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 32-80 mm (singels + håndsten).

3) Berørte ejendomme

Projektet foretages på:

Ejerlaug	**Matr. nr.**	**Ejer**	**Adresse**
Egtved By, Egtved	8dd og 9af	Thomas Erling Johansen	Hjelmdrupvej 73, 6040 Egtved

4) Udgifter

Udgifter til projektet dækkes af henholdsvis DTU Aqua og med midler fra gruspuljen.

5) Tidsplan for arbejdets udførelse

Projektet ønskes gennemført den 24. maj 2014 i forbindelse med DTU Aquas "Kursus i vandløbsrestaurering".

Administrationsgrundlag

Egtved Å er ifølge gældende landsplandirektiv målsat B1 (gydevandløb for ørreder og andre laksefisk) med krav om faunaklasse 5. Vandløbet er desuden omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Egtved Å er på den pågældende strækning et privat vandløb og er derfor ikke omfattet af et regulativ med bestemmelser om vandløbets dimensioner og vedligeholdelse samt anvendelse.

Projektområdet ligger ca. 2 km opstrøms Natura2000-område nr. 238 - Egtved Ådal. Udpegningsgrundlaget for Natura2000-området fremgår af nedenstående tabel.

Nr.	Habitatområde	Kode	Udpegningsgrundlag
238	Egtved Ådal	1096	Bæklampret (Lampetra planeri)
		1355	Odder (Lutra lutra)
		3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
		3160	Brunvandede søer og vandhuller
		3260	Vandløb med vandplanter
		4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
		5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
		6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (*vigtige orkidèlokaliteter)
		6230	*Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
		6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
		6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
		7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
		7220	*Kilder og væld med kalkholdigt(hårdt) vand
		7230	Rigkær
		9160	Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
		9190	Stilkegeskove og krat på mager sur bund
		91D0	*Skovbevoksede tørvemoser
		91E0	*Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 238 Egtved Ådal

Kommunens vurdering

Miljømål

Tilstanden i vandløbet er senest bedømt til faunaklasse 4 den 16. november 2000 på station 12-0157. Stationen er placeret ca. 80 m nedstrøms projektområdet.

Det er kommunens vurdering, at udlægningen af gydegrus vil bidrage positivt i forhold til, at vandløbet på sigt kan opfylde miljømålene på strækningen.

Natura2000 og VVM

I henhold til § 7 i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder) skal kommunen foretage en vurdering af, om projektet vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Projektområdet ligger ca. 2 km opstrøms Natura2000-område nr. 238 - Egtved Ådal.

Da vandløbets afvandingsmæssige egenskaber ikke ændres af projektet, vurderer Vejle Kommune, at udlægningen af gydegruset ikke vil have en negativ påvirkning i habitatområdet. Derfor foretages der ikke en yderligere konsekvensvurdering af projektets indvirkning på Natura 2000-området.

Kommunen har ligeledes vurderet, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Bilag IV-arter

Indenfor en radius af 1-2 km kan der potentielt forefindes markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø. Kommunen har vurderet, at disse bilag IV-arter ikke bliver påvirket negativt af projektet.

Klagevejledning efter vandløbsloven

Afgørelsen kan inden 4 uger efter offentliggørelse påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er:
- ansøger,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- Danmarks Naturfredningsforening,
- Danmarks Sportsfiskerforbund.

Klagevejledning efter naturbeskyttelsesloven

Der kan klages over denne afgørelse inden 4 uger fra offentliggørelsen.

Klageberettiget er:
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Eventuel klage efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven skal være skriftlig og skal indsendes til Vejle Kommune, Teknik & Miljø inden klagefristens udløb.

Vejle Kommune sender klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet med relevante dokumenter i sagen, samt kommunens bemærkninger til klagen.

Medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet har en klage opsættende virkning. Hvis der er klaget, må tilladelsen således ikke udnyttes.

Hvis ansøger ikke inden 5 uger efter meddelelse har modtaget besked herfra om, at der er kommet klager, kan tilladelsen udnyttes.

Klagevejledning efter VVM-reglerne

Der kan klages over denne afgørelse inden 4 uger fra offentliggørelsen. Der kan kun klages over retlige spørgsmål.

Klageberettiget er:
- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- kommunen,
- miljøministeren,
- enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen på betingelse af, at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Eventuel klage bedes så vidt muligt sendt elektronisk på nmkn@nmkn.dk ellers pr. brev til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Ansøger vil få besked, hvis der kommer klager over afgørelsen. En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen fra Natur- og Miljøklagenævnet foreligger.

Offentliggørelse af afgørelsen

Tilladelsen offentliggøres på Vejle Kommunes hjemmeside (www.vejle.dk/afgorelser). Klagefristen udløber den 23. maj 2014 kl. 12.

Gebyr for klagesagsbehandling efter vandløbslov, naturbeskyttelseslov og VVM-reglerne

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at du indbetaler et klagegebyr, som er fastsat til 500 kr. Nævnet vil efter modtagelse af klagen sende en opkrævning på gebyret. Nævnet vil ikke påbegynde klagebehandlingen, før gebyret er modtaget.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.
www.nmkn.dk

I øvrigt

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Tilladelsen fritager ikke for at søge om tilladelse efter anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig på mail jasra@vejle.dk eller telefon 76 81 24 51.

Venlig hilsen

Jane Stevnsgaard Rasmussen

Bilag:

Ansøgning om udlægning af gydegrus i Egtved Å med bilag

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering
Bekendtgørelse nr. 1436 af 11. december 2007

Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning
Bekendtgørelse nr. 1654 af 27. december 2013

Vandløbsloven
Lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013

Naturbeskyttelsesloven
Lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013

Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007

Fra den 1. november 2014 bliver Digital Post obligatorisk for alle borgere. Vejle Kommune er i gang med at indføre Digital Post, og vi sender så vidt muligt breve digitalt. Det betyder, at brevtyper, du tidligere har modtaget fra os som fysisk post, nu kan lande i din digitale postkasse. Du kan oprette postkassen allerede i dag – se, hvordan du gør på www.vejle.dk/post. Når du er tilmeldt Digital Post, så husk at tjekke din digitale postkasse, ligesom du også tømmer din fysiske postkasse.

Kopi til:

Thomas Erling Johansen
Hjelmdrupvej 73, 6040 Egtved

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53, 2100 København Ø
nst@nst.dk

Naturstyrelsen, Trekantsområdet
Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl
tre@nst.dk

Fiskeridirektoratet, att. Bernt Wind
Fiskeriinspektorat Øst
Nørrebrogade 141, 7000 Fredericia
bpwi@naturerhverv.dk

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
dn@dn.dk

DN Vejle
dnvejle-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund
Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten
post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund
Miljøkoordinator Vandområdedistrikt 6, Jan Karnøe
Fasanvej 9, 8700 Horsens
jka@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund
Overordnet miljøkoordinator Lars Brinch Thygesen
Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten
lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Vejle Sportsfiskerforening
Buldalen 13, 7100 Vejle
vsf@vsf-vejle.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Friluftsrådet
Scandiagade 13, 2450 København SV
fr@friluftsraadet.dk

Friluftsrådet, att. Lone Høgholt
Møllehusvej 32, Grejs, 7100 Vejle
trekantomraadet@friluftsraadet.dk

DOF
Vesterbrogade 140, 1620 København V
natur@dof.dk

DOF Vejle, att. Jørgen Pagh
Tirsbjergvej 36, 7120 Vejle Ø
vejle@dof.dk

vejle KOMMUNE

Vandløbsloven – Ansøgning om regulering/restaurering af vandløb

Sæt x:

Dato for udfyldelse: 15-04-2014

☐ Ændring af vandløbets forløb

☐ Genåbning af rør/dræn

☒ Ændring af vandløbets profil

☐ Rørlægning af vandløb

☐ Etablering af overkørsel/bro

☐ Der er søgt tilladelse efter naturbeskyttelsesloven og planloven, dato: _____

Vandløbets navn: Egtved Å Vandplanens identifikation af strækningen (Seg_cd): RIB04170	Er vandløbet målsat, ja/nej Ja	Er vandløbet kommunalt og dermed omfattet af et regulativ, ja/nej Ja
Matr. nr. og ejerlav – samtlige inden for projektområdet (område med mulige påvirkninger) Matr. Nr.: 8dd og 9af, se kort 2 i vedlagte bilag Ejerlav: 1140155 Egtved by, Egtved		

Ansøger/projektejer: På vejene af Vejle Sportsfiskerforening, Ole Damsgaard	Tlf.: 28 18 77 33
	E-mail: ole@vsf-vejle.dk
Adresse: Grejsdalsvej 88	Post nr.: 7100

Navn og adresse, samt e-mail, hvis ejer(e) er forskellig fra ansøger / projektejer: Matr. Nr. 8dd og 9af: Thomas Erling Johansen, Hjelmdrupvej 73, 6040 Egtved	Tlf.: 75 55 24 94 20 48 24 94
	E-mail:

Kontaktoplysninger til evt. bygherre og entreprenør:

Teknik & Miljø · Team Vandmiljø
Kirketorvet 22 · 7100 Vejle
vandmiljo@vejle.dk

vejle
KOMMUNE

Redegørelse om formålet med og begrundelse for projektet:

For at sikre en god bestand af ørreder i Egtved Å ønsker Vejle Sportsfiskerforening at udlægge gydegrus over en 100 meter lang strækninger, hvorved de vilde ørreder får mulighed at gyde naturligt i Egtved Å's øvre løb.
Den udklækkede yngel har mulighed for at drifte nedstrøms og fordele sig over en lang strækning hvor der er gode opvækst forhold. Herved opnås der en øget tæthed af ørreder over en lang strækning af Egtved Å's øvre løb som i dag kun har en begrænset bestand af ørreder.

Oversigtskort:

(På www.gis.vejle.dk kan funktionen "simpel skitse" benyttes til at indtegne præcis hvor reguleringen ønskes samt evt. projektgrænse. Benyt "pdf plot" til at udskrive kort, husk at sætte målforholdet.)

Oversigtkort med angivelse af den berørte strækning er vedlagt ansøgningen, se kort 3 i vedlagte bilag.

Beskriv de eksisterende forhold:

(eks. bredde og dybde af vandløb, dybde i forhold til terræn, vandføring)

Strækningerne er beliggende 200 meter vest for skolestien mellem Ørvigvej og Æblehaven og åen er 1,1 meter bred og har en vanddybde på 5-20 cm.

Egtved Å har helårlig vandføring og har på dette stræk et godt fald med sandet bund.

Detailplaner for projektet (evt. detailkort vedlægges ansøgningen):

(eks. hvor og hvor mange sten skal udlægges, samt størrelsesfordeling, skråningsanlæg, fald, bredde og dybde, vandføring, er der dræn opstrøms projektområdet og vi projektet påvirke drænenes muligheder for afledning af vand osv.)

Der ønskes udlagte 15 m³ gydegrus fordelt på 5 gydebanker af 10 meter længde og 25-30 cm tykkelse.
Gydebankerne etableres i henhold til DTU Aquas anbefalinger i vejledningen "Sådan laver man gydebanker for laksefisk", som kan downloades på www.fiskepleje.dk/Vandloeb/restaurering/gydegrus.
Sammensætning af gydegruset er 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten) og 15 % sten på 32-80 mm (singels + håndsten).

Projektet vil ikke have nogen påvirkning af vandstanden og vandføringsevnen opstrøms projektet.

Liste over omfattede/påvirkede ejendomme med fortegnelse over de grundejere og brugere, der ønskes inddraget i projektet

(er der dambrug inden for 6 km nedstrøms?)

Nej.

Overslag over udgifterne med forslag til fordeling af disse

Udgifter til projektet dækkes af henholdsvis DTU Aqua og med midler fra gruspuljen.

Tidsplan for arbejdets udførelse (der skal påregnes 3 måneders sagsbehandlingstid)

Projektet ønskes gennemført den 24. maj 2014 i forbindelse med DTU Aquas "Kursus i vandløbsrestaurering".

Andet

Teknik & Miljø · Team Vandmiljø
Kirketorvet 22 · 7100 Vejle
vandmiljo@vejle.dk

Kort 1

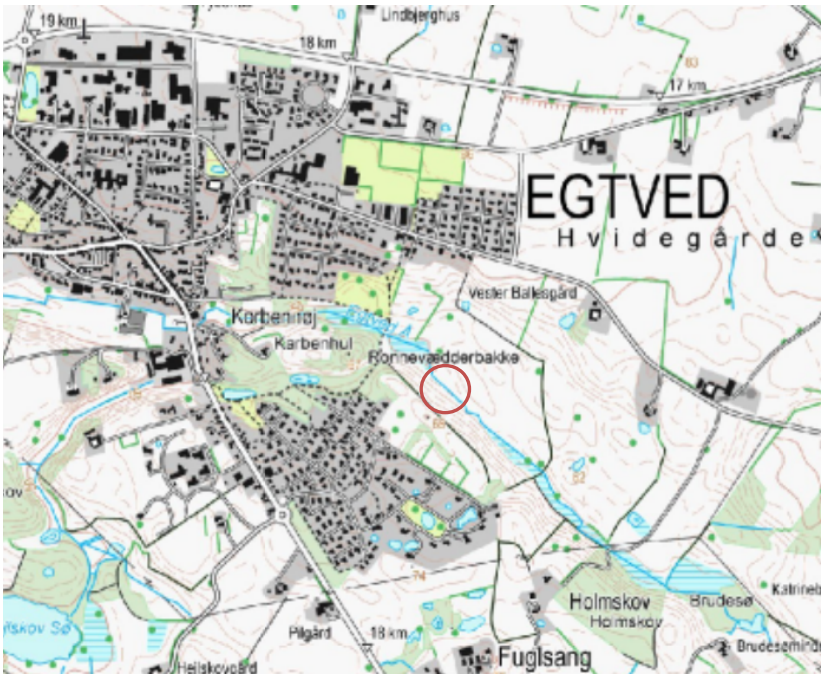

Kort 2

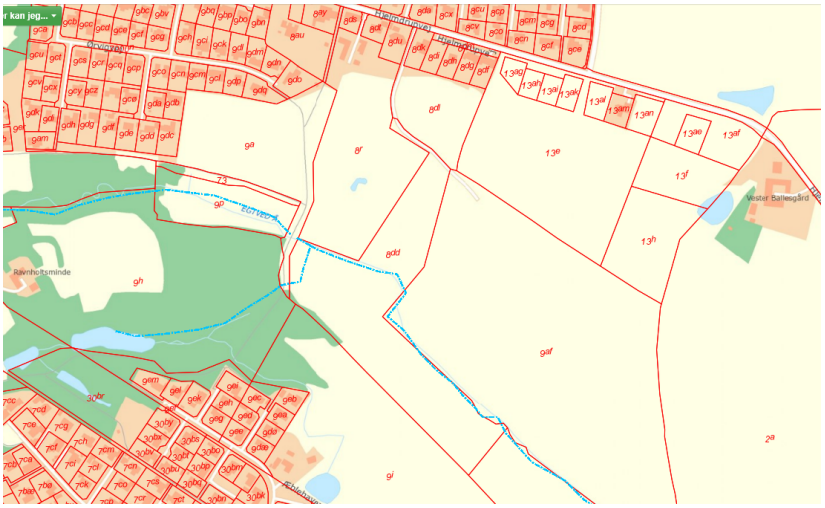

Kort 3

VSF
Å-Udvalget

Udlægning af gydegrus i Egtved Å

Undertegnede lodsejer giver hermed tilladelse til, at Vejle Sportsfiskerforening udlægger gydegrus i Egtved Å opstødende til matrikel nr.: 8dd og 9af,

Ejerlav 1140155 Egtved by, Egtved

Det påhviler Vejle Sportsfiskerforening at efterlade projektområdet opryddet, og i pæn stand.

Egtved den

Thomas Erling Johansen 03/9 2014

Thomas Erling Johansen
Hjelmdrupvej 73
6040 Egtved

DTU Aqua

Vejle Sportsfiskerforening
Ole Damsgaard
Vejle Sportsfiskerforening
Buldalen 13
7100 Vejle

27. april 2015
PGH/tik
J.nr.: 15/01076

Vedr. Udlægning af gydegrus og sten i Egtved Å

Hej Ole,

Jeg har modtaget din ansøgning om støtte fra Fiskeplejemidlerne til finansiering af indkøb af i alt 20 m3 gydegrus og sten i Egtved Å opstrøms Udsætningsplanens st. 23. Egtved Å er et tilløb til Vejle Å.

Ifølge det oplyste er bunden i området relativt sandet, men med gode faldforhold. Projektet er en udvidelse af det arbejde som foreningen udførte på samme lokalitet i 2014. Projektet ser fornuftigt ud og det vil forhåbentlig gøre gavn i forhold til vandløbets ørredbestand. Ifølge udsætningsplanen har der tidligere være store passageproblemer for ørred op til området, med disse burde være løst nu.

Du har ansøgt om ca. kr. 6.000 ekskl. moms til indkøb og udlægning af ovennævnte materialemængder, og det er hermed bevilliget.

Inden I går i gang skal I have en skriftlig tilladelse både fra vandløbsmyndigheden (Vejle Kommune) og de berørte lodsejere, men det har du jo allerede fremsendt.

Regning(er) fra materialeleverandør(er) for materialer m.m. skal udstedes til DTU Aqua, Sektion for Ferskvandsfiskeri. Det skal af regningen fremgå hvor materialerne er leveret, og hvem der er foreningens kontaktperson. Desuden skal regningen være påført:

- **DTU Aquas EAN-nr. 5798000877344 og stednr. 2542**
-

Regningen skal af leverandøren fremsendes til DTU Aqua enten elektronisk, for eksempel via Virk.dk.
DTU vil herefter sørge for betalingen.

Som kontaktperson skal du bede leverandøren om en fakturakopi som du påtegner og sammen med et udfyldt regnskabsskema fremsender til:

CVR-nr. DK 30 06 09 46

Danmarks Tekniske Universitet
Institut for
Akvatiske Ressourcer
Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
Tlf. 35 88 33 00
Dir. 35 88 31 34
Fax 35 88 33 33
tik@aqua.dtu.dk
www.aqua.dtu.dk

DTU Aqua, Sektion for Ferskvandsfiskeri, Vejlsøvej 39, 8600 Silkeborg enten pr brev, eller indscannet pr. e-mail (ffi@aqua.dtu.dk)

Det kan virke lidt omstændeligt, men erfaringen viser desværre det er nødvendigt, da regningerne en gang imellem ”forsvinder”! Og vi kan ikke foretage betaling til leverandøren før vi har modtaget dit regnskabsskema.

Når projektet er gennemført må I gerne sende et par billeder til mig på pgh@difres.dk

I øvrigt henvises til medsendte vejledning og regnskabsskema.

Med venlig hilsen

Peter Geertz-Hansen

DSF, Vandråd, fisk og vandplaner

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande
DTU Aqua

Danmarks Sportsfiskerforbund og vandløbene – Danmarks Sportsfiskerforbund som samarbejdspartner

Udviklingen er gået hurtig de seneste 10-15 år. Hvor der tidligere var der størst fokus på avls- og udsætningsarbejdet, arbejder rigtig mange sportsfiskerforeninger nu med vandløbsrestaurering i forsøget på at skabe det ultimative fiskeri.

Danmarks Sportsfiskerforbund er gået forrest i den kamp, og både organisationens fiskeri- og miljøpolitik er decideret målrettet mod at genskabe gode miljøforhold i vandløb, søer og hav. Det sker bl.a. ved et dagligt, målrettet samarbejde med DTU Aqua og myndighederne.

Man kan finde kontaktoplysninger til Sportsfiskerforbundets medarbejdere og lokale ”ildsjæle” her

Fiskepleje.dk
Viden og rådgivning om fiskebestande
DTU Aqua

Vandråd og naturlige fiskebestande

Man finder kun en god, naturlig fiskebestand i vandløb med relativt rent vand, frie passageforhold og et varieret dyre- og planteliv.

En naturlig fiskebestand kan således bruges som indikator for, at et vandløb har det godt Derfor kommer der krav om genetablering af naturlige fiskebestande i udvalgte vandløb i de vandplaner, der skal virke fra 2016.

Lokale vandråd og kommuner over hele landet drøftede i 2014, hvordan miljøindsatsen i vandløbene kan prioriteres i de næste vandplaner, der skal gælde for perioden 2016-2021.

DTU Aqua har udarbejdet vejledninger og videoer, som kan hjælpe vandråd og myndigheder, også i det efterfølgende arbejde med konkrete restaureringer etc.

Læs mere om DTU Aquas anbefalinger

Gennemfør dit projekt i år.

Et overspringselskende rodehoveds staldtips til succesfulde restaurerings-projekter

Morten Rømer Holm

Gennemfør dit projekt i år

Kursus i vandløbsrestaurering
Lørdag den 9. maj
Oplægsholder: Morten Rømer Holm

Prezi

Kurset er slut

- **Kurset er slut. Stolen er blød og der er Vild med Dans.**
  - Danskere ser i gennemsnit tv i 3 timer og 8 sekunder dagligt (Danmarks statistik)
- **Om at tage det første skridt - og hvorfor det er det allersværeste.**
- **Sluk fjernsynet og tænd computeren.**

Prezi

Før projektet - staldtips #1

Hvor giver det mening at lave et projekt?

- Få fat i den lokale udsætningsplan på fiskepleje.dk

Men spørg også kommunen og evt. nogle fra vandplejen, hvor det ville give mening at udlægge grus.

Prezi

Før projektet - staldtip #2

Hvem ejer jorden?

- Danmarks Miljøportal er din ven (arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/)
- Og det er De Gule Sider sådan set også (dgs.dk)

Prezi

Før projektet - Staldtip #3

Besøg vandet og vær kritisk.

- Tilkørselsforhold
- Rørføring
- Fald på vandløbet
- Okker
- Sandvandring

Pluk de lavthængende frugter først.

Prezi

Før projektet - staldtip #4

Læg en plan

- Gør den tilgængelig for andre
- Gør den justérbar/ digital
- Brug evt. Google Docs.
- **Kend dig selv**
- **Inddrag andre og spørg om lov**

Prezi

Første kontakt

- **Før første kontakt**
  - Hvem er vedkommende?
  - Stalk dem på facebook og spørg på den lokale
  - Vurdér hvem, der kan være mest kritisk over for dit projekt og kontakt dem til sidst
- **Tag konktakten**
  - Grib knoglen
  - Book en tid med dem og mød dem ved vandet
  - Send dem et kopi af projektplanen

Prezi

Første kontakt

- Vær klar i spyttet og forklar grundigt, hvad der kommer til at ske
- Fortæl dem, hvad de får ud af at lægge jord til projektet og invitér dem evt. bestandsanalyse
- Identificér ambassadører
- **Få lukket "handlen" med en underskrift på lodsejeraftalen**

Prezi

Kommunen - og ventetiden

- Indsend projektplanen til kommunen og brug ventetiden på at lave kaffe
- **Man kan også:**
  - advisere pressen
  - finde mandskab til udlægningen
  - bestille grus
  - arrangere maskiner
  - lave en bestandsanalyse

Prezi

Bestandsanalyse

- **Virker det, vi gør?**
  - Bestandsanalyse giver en reference, så man kan se effekten af sit projekt efterfølgende.
  - DSF har elfiskeudstyr som kan lånes
  - Kontakt autoriserede bestandsanalytikere

Prezi

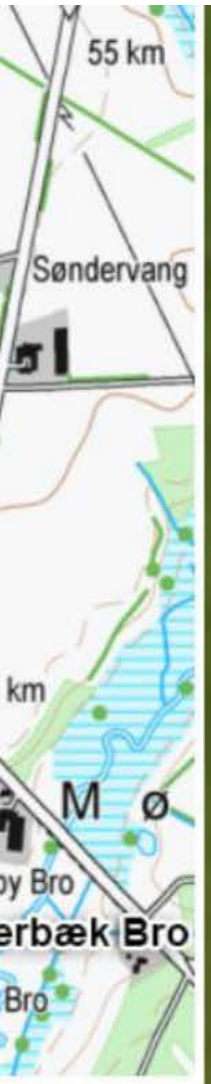

Biotopsvurdering - Bestandsanalyse

Blanket nr.: 1 Stations nr.: 34

Distrikt nr.: 2801 Vandsystem: VARDE Å Dato: 26/9 - 2014

Vejnavn: LERBÆKBRO Lokalitet: LERBÆK

Kort: 1: 000 Blad: 1113 I Koordinat WGS 84 ☒: 55°43'20.47"N, 8°43'19"Ø

Gns bredde: 1,8 m Befisket længde: 50 m Areal: 40 m²

Dybde: 30 cm Strøm: *stille svag jævn god frisk rivende* (m/sek)

Temp.: C° Kl.: Vand: *klart uklart brunt grumset okker forurenet*

Vegetation: 15 % dækning Bund: *blød sandet gruset stenet leret mose okker*

P-KNOP

VANDRANUNKEL

VANDSTJERNE

Skjul: *underskårne brinker sten trærødder grene nedhængende bredvækster faskiner vegetation i vandløbet*

Beskygning: *skov hegn enkelttræer/buske kantvegetation ingen*

Vedligeholdelse: *ikke vedligeholdt miljøvenlig hårdhændet*

Bemærkninger:

ELBEFISKET FØR UDLÆGNING AF GYDEGRUS

ELFISKET NEDSTRØMS I WGS 84

Havørredopgang: Udsætning: Biotopskarakter:

Art	1. befiskning	2. befiskning	I alt fanget	Antal, beregnet/100m²
Ørred-yngel	0	0	0	0
Ørred-ældre	8	0	8	8
Ål	2	2	4	

Andre arter: 3PIGGET HUNDESTEJLE

Udført af: CLIFF KRISTENSEN

Prezi

8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

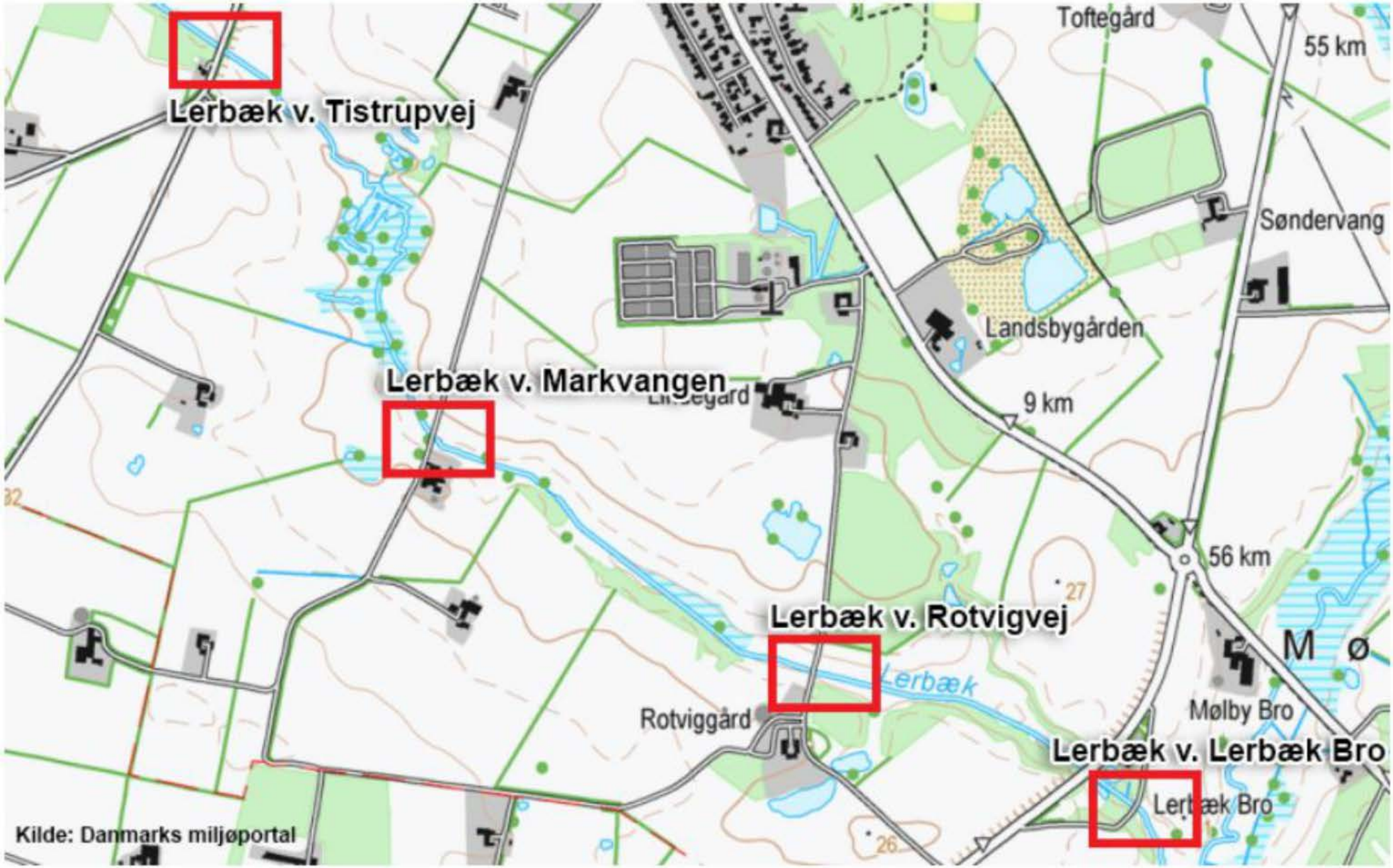
Lerbæk v. Tistrupvej
Lerbæk v. Markvangen
Lerbæk v. Rotvigvej
Lerbæk v. Lerbæk Bro
Toftegård
55 km
Søndervang
Landsbygården
9 km
56 km
Rotviggård
Lerbæk
Mølby Bro
Kilde: Danmarks miljøportal

Prezi

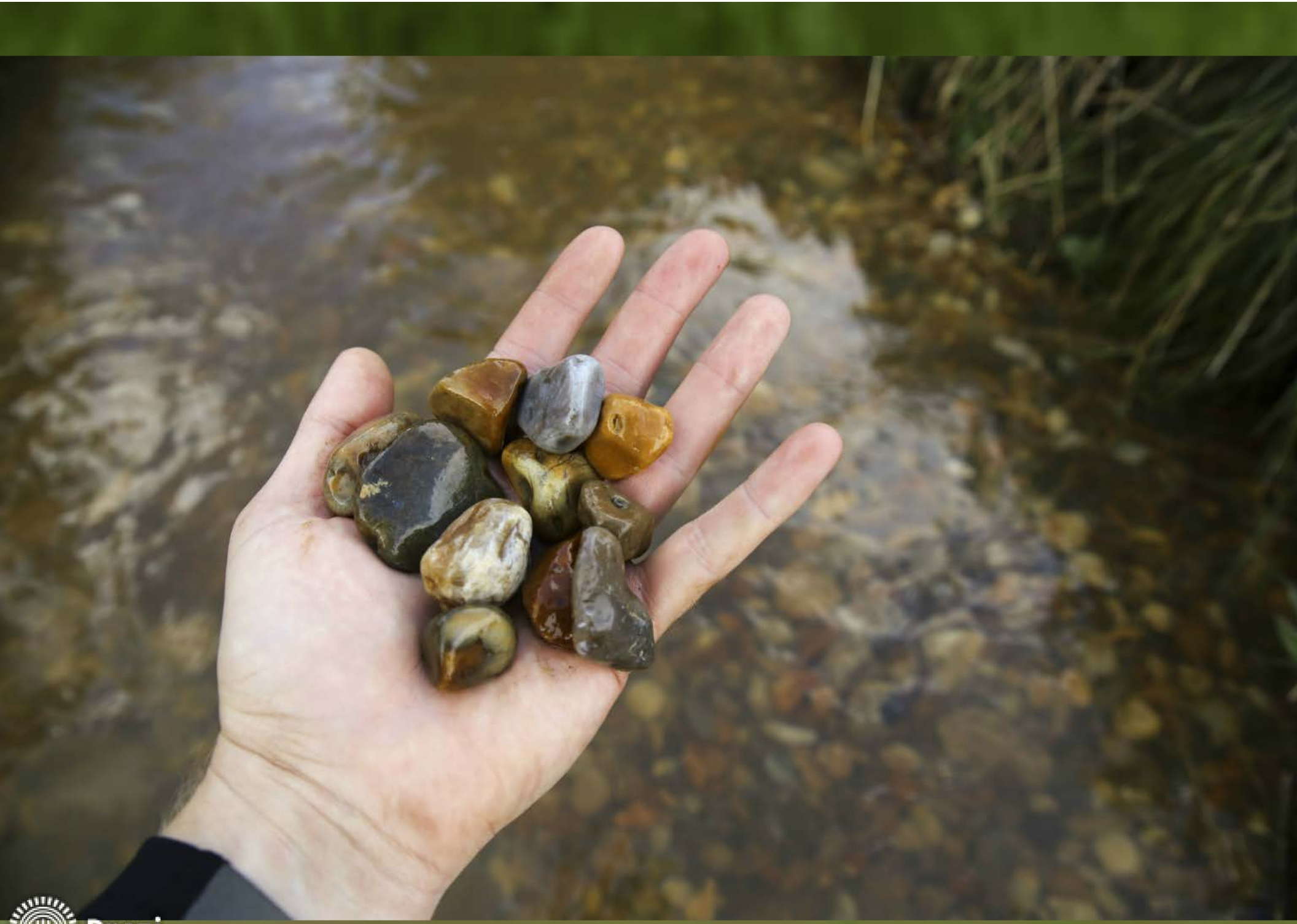
Prezi

Prezi

Prezi

Husk at blære jer

- Send en pressemeddelelse til medierne og invitér dem til at komme eller i det mindste skrive om jeres projekter
- Husk at takke kommunerne offentligt, således de kan få lidt PR-værdi

Prezi

Efterevaluering af projektet

- Husk at følge op og se om gydebankerne virker
- Spørg lodsejerne om de er tilfredse
- Kan bankerne forbedres?
- Skal der laves sandfang?
- Planter og skjulesten?
- Lav en opfølgende bestandsanalyse

Prezi

Tak for opmærksomheden

holm@au.dk

Spørgsmål?

Prezi

Hvordan finder man et vandløb til restaurering ?

Udvælgelse, tilladelse og finansiering

Af fiskeplejekonsulent Jan Nielsen www.fiskepleje.dk
janie@aqua.dtu.dk, mobil 2168 5643

DTU Aqua
Institut for Akvatiske Ressourcer

Naturstyrelsen , dvs. Miljøministeriet

- fastsætter miljømål om bl.a. fisk, smådyr og vandplanter
- har ansvaret for at udpege de vandløb, hvor miljømålene ikke er opfyldt (i vandplaner)

Kommunen

- er vandløbsmyndighed for alle vandløb iflg. vandløbsloven.
- skal bl.a. sikre, at vandløbets fysiske tilstand er god nok til, at der kommer det ønskede liv af smådyr, fisk og vandplanter.
- skal også sikre, at vandløbet kan aflede vand i et tidligere aftalt omfang, herunder ud fra de krav, der er beskrevet i vandløbsregulativer m.m.
- udarbejder Handleplaner for den nødvendige indsats for at nå miljømålene i vandplanerne

Naturstyrelsen udpeger vandløb med dårlige fiskebestande

Oplagt at starte her. Kommunen skal løse problemet. Sportsfiskerne kan hjælpe.

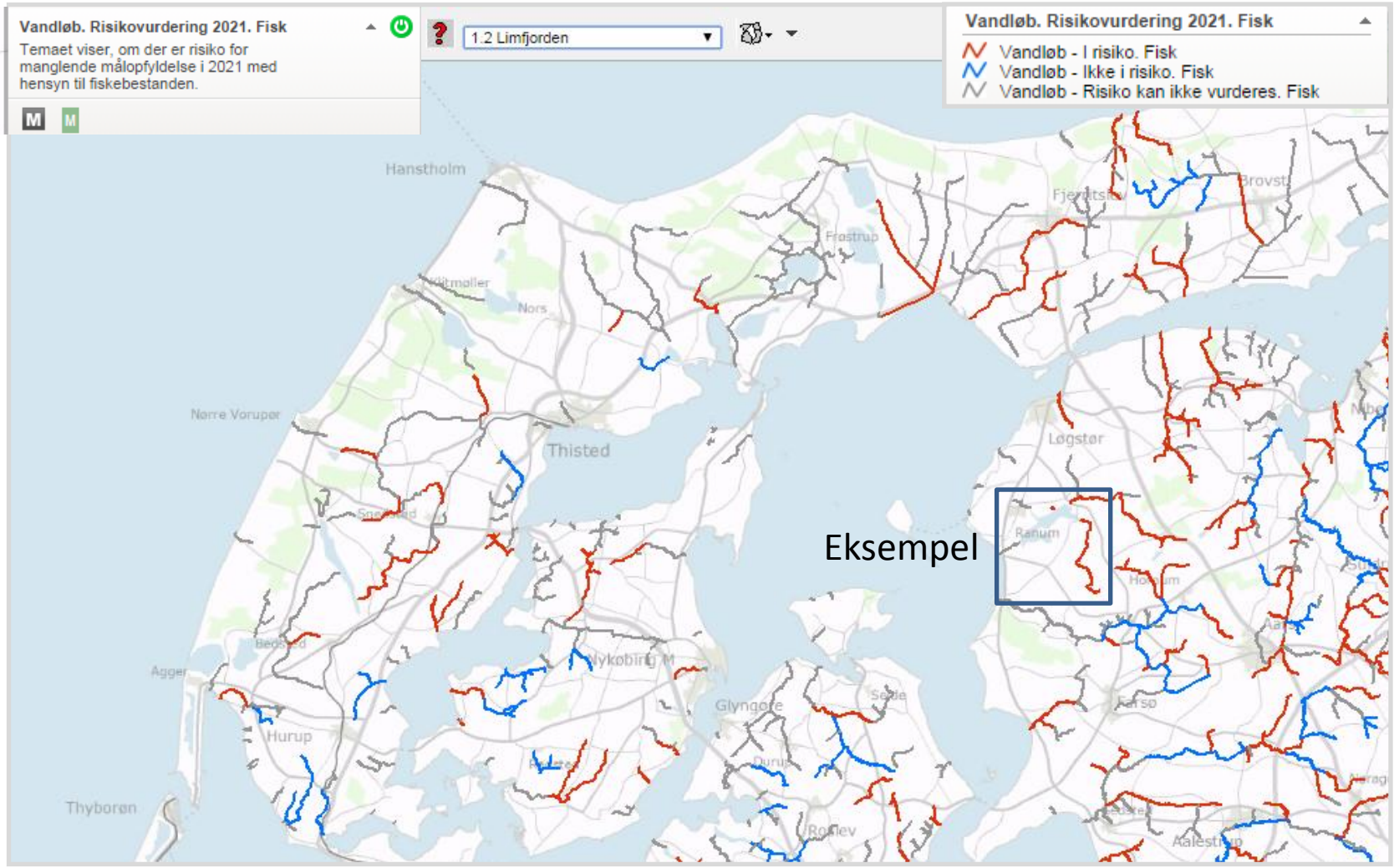

Fra Naturstyrelsens basisanalyse for vandområdeplaner 2015-2021
http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2basis2013

Hjælp kommunen

Sportsfiskerne kan være til stor hjælp ved lodsejerforhandlingerne og udvælgelsen af egnede steder til restaurering, projektbeskrivelse etc.

Aftal med kommunens teknikere, hvordan I bedst muligt kan hjælpe med viden, lokalkendskab og lodsejerkontakter.

Kommunen skal løse mange opgaver på kort tid og kan have behov for hjælp, ikke merarbejde.

En reel hjælp vil øge antallet af gode projekter.

Faldbækken har brug for hjælp. Men hvad kan der gøres ?

Find ideer til restaurering i DTU Aquas planer for fiskepleje

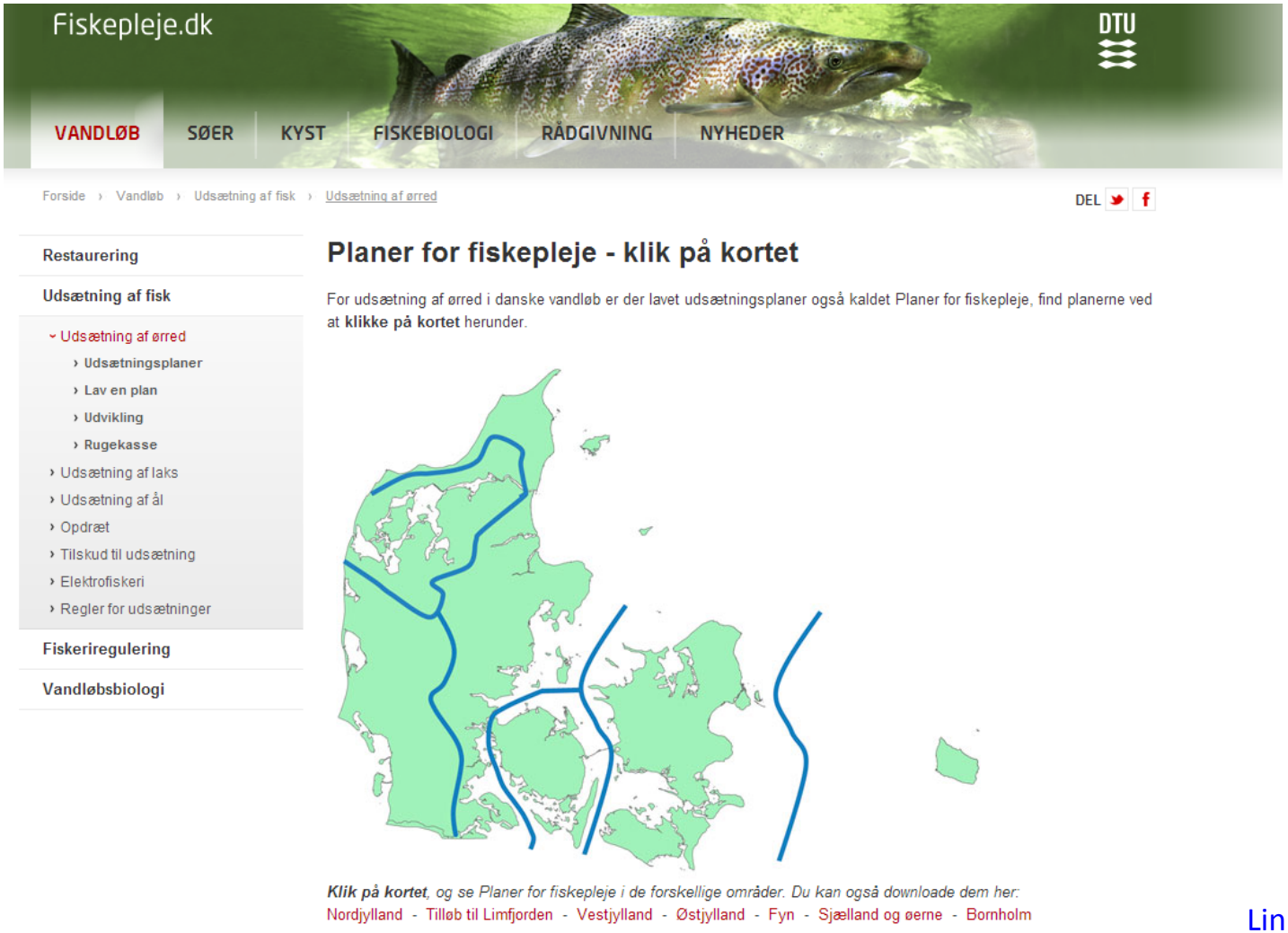

Link

Planen for fiskepleje giver ofte forslag til restaurering

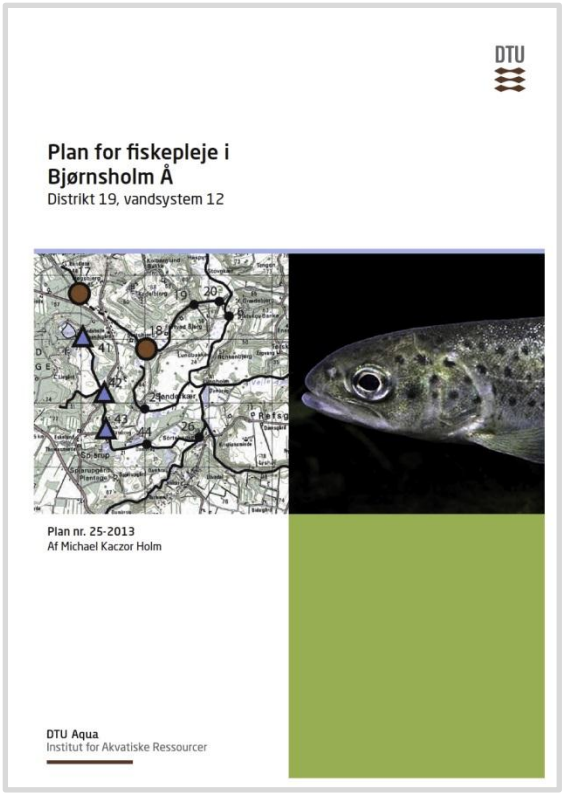

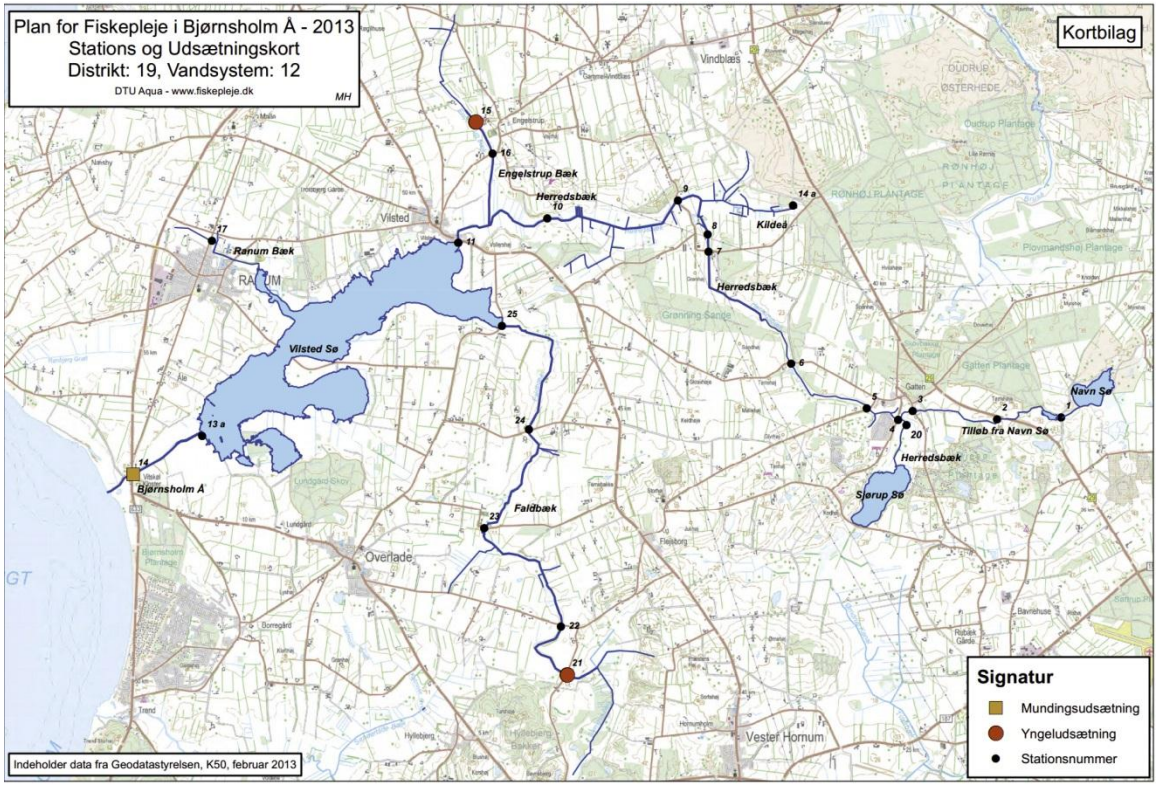

Kan downloades på www.fiskepleje.dk

God ide at starte med at restaurere langt oppe i bækken
Ørredynglen spreder sig mere nedstrøms end opstrøms

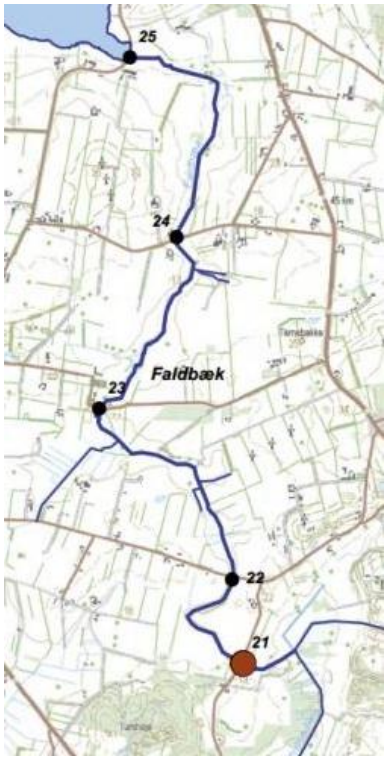

Sportsfiskerne har læst planen for fiskepleje, Bjørnsholm Å.

De har gennemtravet Faldbækken og fundet gode steder til restaurering.

Derfor kan de hjælpe kommunen og fiskene.

Meget kraftigt uddybet og alt for bred ved station 22
Kræver en stor restaurering som fx genslyngning

(22)

Strækningen ved Padkærvej har tidligere været hårdhændet vedligeholdt, hvilket gør at bækken har ringe fald og meget blød bund med 30-40 cm mudder. Overfladen er bækket af andemad. De fysiske forhold gør, at denne strækning er uegnet for ørreder.
Ikke ørredvand.

Mangel på sten og gydegrus ved station 21
Her udsættes ørredyngel pga. dårlige gydeforhold.
Men ikke så mange, for der er dårlige skjul

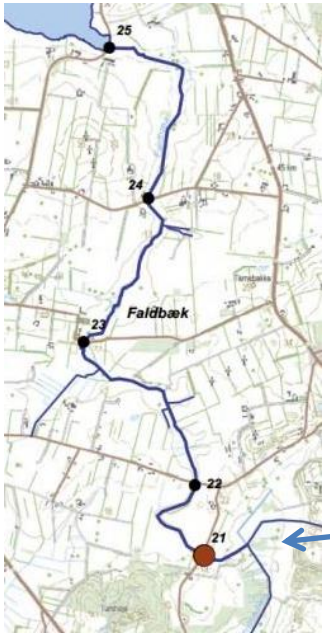

Faldbæk
(Svenstrup Bæk)
(21)

Faldbæks øverste del benævnes Svenstrup Bæk og har sit udspring syd for Svenstrupgård. Bækken løber gennem moseområde, hvor den modtager vand fra flere mindre tilløb. Bunden er overvejende sandet med lidt grus og vandløbet ligger dybt med et reguleret forløb.
De fysiske forhold for ørred er rimelige, men der blev kun fundet få ørredyngel.
Der er her gode muligheder for at forbedre vandløbet ved at udlægge grus og sten.

Nem at restaurere ved station 21 – men hvordan ?

Følg DTU Aquas vejledning i at lave gydebanker.

Godt for naturen, intet problem for landmanden

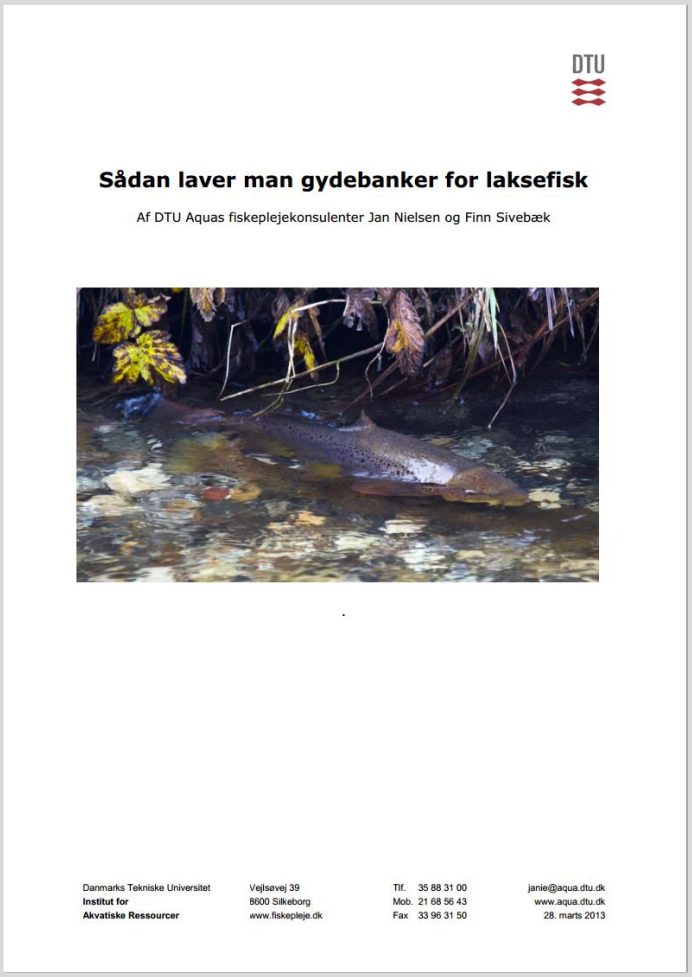

DTU

Sådan laver man gydebanker for laksefisk

Af DTU Aquas fiskeplejekonsulenter Jan Nielsen og Finn Sivebæk

Danmarks Tekniske Universitet
Institut for
Akvatiske Ressourcer

Vejlsøvej 39
8600 Silkeborg
www.fiskepleje.dk

Tlf. 35 88 31 00
Mob. 21 68 56 43
Fax 33 96 31 50

janie@aqua.dtu.dk
www.aqua.dtu.dk
28. marts 2013

Anbefales af Naturstyrelsen som nøgledokument i vandløbsrestaurering
Kan hentes her: Link

Videofilmen ”Hjælp bækkens ørreder” viser, hvordan manualen bruges i praksis

Vis evt. filmen til landmanden, hvis han vil vide mere om metoden og projektet.

Se videofilmen ”Hjælp bækkens ørreder” link

Se eventuelt også videofilmen ”Ørredens gydeområder” link

Hvem skal kende ”æggestokke”metoden ?

- Kommunens teknikere, åmænd og entreprenører
- Sportsfiskernes vandplejemedlemmer
- Lodsejeren ?

Fortæl lodsejeren, at metoden sikrer, at han ikke får problemer med afledning af vand. Lad ham se det i praksis, hvis han er usikker.

Tilladelser

Projektet aftales med kommunen og de lodsejere, der kan blive påvirket af projektet.

Både mundtligt og skriftligt.

Kommunen har det formelle ansvar for, at projektet ikke giver problemer for afstrømningen og skal følge nogle procedurer vedr. lovgivning.

Derfor tager det som regel nogle måneder, før man kan gennemføre et projekt.

Finansiering

Spørg kommunen, om man kan finansiere projektet helt eller delvist, stille maskiner og mandskab til rådighed etc.

DTU Aqua har årligt afsat ½ mio. kr. til fordeling i hele landet med max. 20.000 kr. pr. projekt. Se mere her: link

Der er også andre muligheder. Se mere her: Link

Aktuelt projektforløb ved Faldbækken 2014

Juni	Egnet lokalitet til restaurering udvælges Aftaler indgås med lodsejere og kommunen Ansøgning sendes til kommunen inkl. underskrevne tilladelser fra lodsejere
Juli	Kommunen giver tilsagn om finansiel støtte (materialer og maskintid) Kommunen sender projektet i 8 ugers offentlig høring
Sept.	Kommunen giver endelig godkendelse af projektet efter vandløbsloven.
Okt.	Projektet blev udført
Nov. -februar:	Gydning ?

Før

Kraftigt uddybet med langsomt flydende vand

Nu løber vandet hurtigere i det lave vand

Der er udlagt 30-40 cm gydegrus – men vandstanden er kun steget 4 cm